Vestsida-Vigdøla-aksjonen – orientering

Vassdragstreff Vigdalen
16. august 2013

http://vestsida-vigdøla.no/

To saker med parallell handsaming

Konsesjonssøknader for:

1. Vigdøla kraftverk
   - Årsproduksjon 48 GWh
   - Inntak Skitnamyrtjønni (605 m.o.h.)
   - Kraftverk på Ormbergstølen (attmed Jostedal kraftverk)
   - Kostnad ca 130 mill.kr (2,70 kr/kWh)

2. Vestsideelvane/Tunsbergdalsdammen

- ’Takrenne’ – bekkeinntak i 8 elvar frå Myklemyr til Krundalen – inn i Leirdøla kraftverk (1970-åra)
- Inntak ca kote 520-540
- Heving av Tunsbergdalsdammen med 4 meter (var alt pålagt omfattande ‘plastring’)
- Årsproduksjon 135 GWh (10 pga damheving)
- Kostnad: ca 510 mill.kr (430+80) (3,80 kr/kWh)

Vestsideutbygginga

- 8 bekkeinntak
- Jostedal kraftverk:
  - 22 bekkeinntak
  - 890 GWh
  - Ferdig 1989

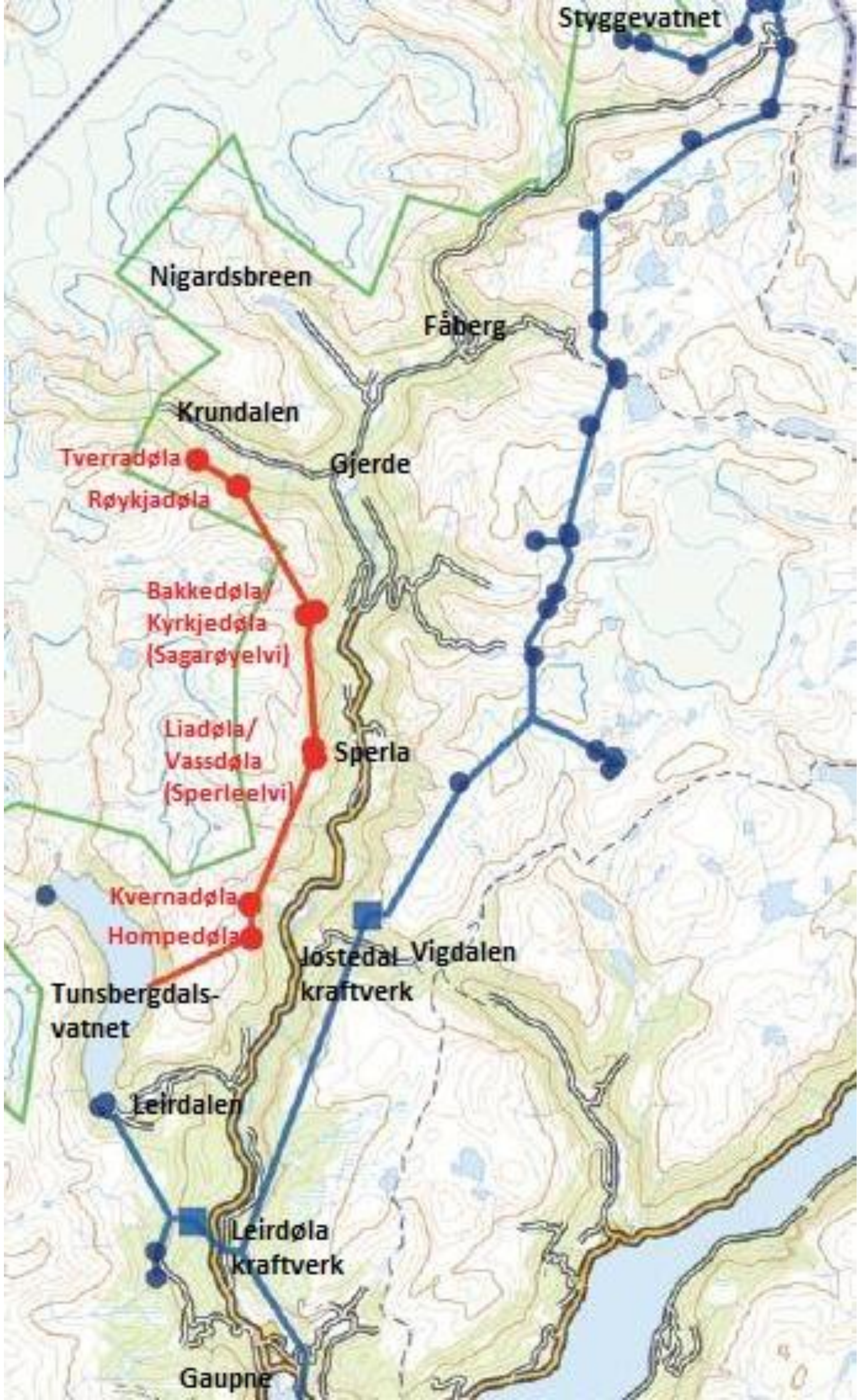

Vestsida – kva har skjedd?

- Flaumane 1979/1981: lokalt krav om vestsideutbygginga
- 1986: Utkast til konsesjonssøknad, aldri sendt
- Mai 2006: nye prosjektplanar presenterte
- 2007/2009: Folkemøte på Gjerde
- 2009: "Melding" – høyring om kva som skulle konsekvensutgreiast
- Ein "Vestsida-Vigdøla"-aksjon noko aktivitet

Hendingane 2011–12

2011:

- 7. april: Konsesjonssøknader Vestsida + Vigdøla på høyring
- 2. juni: Aksjonen «Vestsida-Vigdøla» skipa
- 8. juni: NVE sitt folkemøte i Jostedalen
- 15. august: Høyringsfrist (seinare utsett til oktober)
- 12. september: Kommuneval
- 18. oktober: Høyringsuttale vedteken av kommunestyret – nei til utbygging (16 mot 13 røyster)

2012:

- 27. juli: Statkraft trekte kons.søknaden for Vestsida
- 14. august: NVE si sluttsynfaring for Vigdøla

Aksjonen

- <u>Både</u> Vigdøla og Vestsida
- Breitt aksjonsgrunnlag
- <u>Lokal</u> aksjon
- Gode allianseparter utanfor bygda
- Lita og operativ leiing
- Nettside – vekt på sakleg informasjon
- Underskriftsaksjonar/opprop
- Media
- Arbeid mot lokalpartia – valkampsak
- Grundige høyringsfråsegner

Tyngste argument mot

- Kommuneøkonomi (LVK)
- Lokal motstand
- Samla belastning
- Reiselivsnæringa
- Lokalt friluftsliv
- Sjøauren
- Lite flaumdemping
- Lite å hente for grunneigarane

Viktigaste argument <u>for</u>

- Flaumdemping
- Fornybar energi
- Utnytting av eksisterande anlegg – mykje GWh med små inngrep
- Kommuneøkonomi
- Arbeidsplassar/ringverknader lokalt
- Heller ei stor utbygging enn mange små
- Nok natur i Luster

Kven var mot?

- Massiv motstand i Vigdalen og fremre del av Jostedalen – meir delt i midtre/nedre del
- Ungdom
- Kommunestyret (16–13)
- Fylkesmannen
- Reiselivet
- Fiske- og friluftslivinteressene

Kven var for?

- Nokre grunneigarar
- Folk langs dei mest flaumutsette sideelvane
- Grunneigarlag, bondelag
- Fylkeskommunen

Sogn Avis
Tysdag
25. oktober 2011 • Nr. 206
34.000 lesarar kvar dag • Laussal kr. 20,–

Veteran åtvarar mot aksjonistar

■■ Aksjonsdemokratiet set sitt preg på politikken

Politikarane må stå imot presset frå aksjonsgrupper som jobbar hardt for enkeltsaker. Det meiner Ap-veteran Anders Bolstad. Han set pris på at innbyggjarar engasjerer seg, men åtvarar mot det han kallar aksjonsdemokratiet, som har kome fram ved fleire betente kraftutbyggingssaker og i debatten om Luster bad. – Det skal litt ryggrad for å stå imot, seier Anders Bolstad.

Side 4

Vil ikkje ha meir tukling med Vigdøla

■■ Klar tale frå innbyggjarane ■■ Grensar opp til nasjonalpark ■■ Livskvalitet ■■ Andre utbygging av elva

VIGDALEN: Bøna frå bygdefolket er klar. Storsamfunnet må ikkje ta siste rest av den livgjevande elva deira.

– Vigdalen ligg i randsona til nasjonalparken, og så skal Statkraft få lov til å ta siste rest av elva vår, seier Willy Vigdal, med tårer i auga, og bed djupfølt om at det ikkje vert teke endå eit jafs av elva deira.

Står fast

NVE hadde onsdag synfaring langs Vigdøla. Statkraft har trekt søknaden om å byggja ut vestsideelvane, men søknaden om å byggja ut Vigdøla står fast.

Vigdøla hadde onsdag ei vassføring på 1,7 kubikk i sekundet, og viste kvifor dalen er eit svært vakkert og populært turområde.

Stark motstand

– Vestsideelvane har heile tida balansert økonomisk på ein knivsegg, men Vigdøla er eit enklare anlegg, har betre lønsemd og prosjektet har framleis solid økonomi, seier Norman Kjørvik, pressekontakt Statkraft region Midt-Norge.

– Dei fleste frasegnene går mot ei utbygging, og går på sum-verknad av utbygging, vassdraget har vore bygt ut tidlegare, redusert vassføringa og det påverkar temperatur, og sist er [illegible] for friluftsliv. Elva fungerer som naturleg gjerde og har ei [illegible], seier Marthe Cecilie Pramlie, sakshandsamar i NVE. Ho skal skriva innstillinga til Olje- og energidepartementet.

Starke inntrykk

– Det gjer eit sterkt inntrykk når me ser tårer i auga til Willy, og han viser kor viktig elva. For oss er det snakk om verdiar som ikkje kan målast i kroner og øre. Å mista endå meir av vatnet i den einaste elva vår gjer noko med naturen, seier Karin Bakke, leiar i grendalaget og medlem i skjønnsnemnda.

– Ein kan mista mykje, men me kan ikkje gje opp, seier Oddvar Vigdal, grunneigar og gardbrukar i dalen.

Vert små

– Storsamfunnet har ikkje bede om meir kraft frå Vigdøla. Berre Statkraft tener på utbygginga. Grunneigarar får ikkje ein gong skilja ut hyttetomter. Då er det meiningslaust at Statkraft skal få byggja ut. Får elva endå mindre vassføring, kjem færre turistar. Kva sit me att med då, spør Willy Vigdal. Han og alle [illegible]

Vigdal. Alle i den vesle grenda har frå første dag stått samla i kampen om at Statkraft ikkje må få røra elva deira att.

Står samla

– Det gjeld livskvaliteten til folket i dalen. Å mista vassføringa i dalen frå den einaste elva vår, vil gjera vondt, seier Karin Bakke.

Motstanden mot ei ny kraftutbygging er massiv. Grunneigarane står samla mot, Luster kommunestyre og Fylkesmannen har sagt nei. Like eins Naturvernforbundet og Turlaget.

Restvatn

– Det kan ikkje vera slik at Statkraft tek restvatn av restvatnet. Då Vigdøla vart bygt ut sist, vedtok Stortinget ei minstevassføring. Med søknaden no, vert restvassføringa endå mindre. Merkeleg at Olje- og energidepartementet skal endra eit stortingsvedtak, seier Ron Overland, Turlaget.

– NVE står heilt fritt til å gjera sjølvstendige vurderingar når det gjeld minstevassføring, seier Karsten Jensen, men han held korta tett, og vara seg vel for å gje hint om kva NVE vil landa på i si innstilling til Olje- og energidepartementet.

– Temperaturen i elva er i dag marginal for sjøaureyngel. Tidlegare utbyggingar har redusert temperaturen med ca. ei grad, ein ny reduksjon er rein gambling med Jostedøla som fiskeproduserande vassdrag. Ein risikerer å skada elva som er [illegible], seier Elisabeth Dahle, Forum for natur og friluftsliv Sogn og Fjordane.

Smertegrense

– Statkraft har eit framlegg når det gjeld minstevassføring. Vigdøla er [illegible] til utbygging. Kor går smertegrensa for eventuelle kutt og de [illegible] ei utbygging?

– Me har ei smertegrense, men du får ikkje meg til å seia kva som vil verta for dyrt. Men me må ha litt kraft når utbygginga kostar 130 millionar kroner, seier Jan Ribe, Statkraft.

Utbygginga vil gje 30 GWh og er kostnadsrekna til 130 millionar kroner. Dersom Kongen i statsråd gjev Statkraft konsesjon på å byggja ut Vigdøla, vil utbygginga gå over to år.

Først til våren vil innstillinga frå NVE vera klar.

Sigrid Svartefoss
sigrid.svartefoss@sognavis.no

PLANAR: Marthe Cecilie Pramlie, NVE, [illegible] og Jan Ribe, Statkraft, [illegible] utbygging.

LIVSKVALITET: – Bygdefolket vil ikkje ha ei ny utbygging som tek endå meir av vatnet i elva vår, seier Karin Bakke. Karsten Jensen og Marthe Cecilie Pramlie, NVE, går like bak.

STUDE
til haust
Frå kr 6,50 pr. dag
kan du framleis kjenna lukta frå Sog
Ta med deg Sogn Avis på flyttelasse
e-post: abonnement@sognavi
Telefon: 917 28 493
SMS: 917 28 493 – Merk, stu